

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

DIREKTORAT ZA PROSTOR IN GRADITEV

Dunajska c. 48, 1000 Ljubljana

T: 01 478 74 00

F: 01 478 74 22

E: gp.mnvp@gov.si

www.mnvp.gov.si

Številka: 35025-1/2019-2550-116

Datum: 3. 4. 2024

Zadeva: Priprava prve generacije regionalnih prostorskih planov – 4. sestanek s pripravljavci regionalnih prostorskih planov - ZABELEŽKA

S sprejemom spremembe 77. člena Zakona o urejanju prostora (ZUreP-3A) v Državnem zboru Republike Slovenije dne 7. 3. 2024 so podani pogoji za podelitev javnega pooblastila pripravljavcem regionalnih prostorskih planov (krajše RPP). Zato smo na ministrstvu obnovili mesečna srečanja s pripravljavci RPP in 25. 3. 2024 organizirali 4. sestanek v prostorih Gospodarske zbornice Slovenije, Dimičeva ulica 13, Ljubljana.

Predviden dnevni red sestanka:

1. Uvodni pozdrav državnega sekretarja za prostor
2. Predstavitve nadaljnjih aktivnosti (Sektor za strateški prostorski razvoj)
3. Stališča regionalnih razvojnih agencij
4. Razno

Sestanek je vodil državni sekretar, mag. Miran Gajšek. Poleg predstavnikov regionalnih razvojnih agencij iz vseh razvojnih regij so se sestanka udeležili še predstavnika Geodetskega inštituta Slovenije in Ministrstva za okolje, podnebje in energijo, Direktorata za podnebne politike, ter dr. Nataša Bratina, v.d. generalnega direktorja Direktorata za prostor in graditev, mag. Lenča Humerca Šolar, vodja Sektorja za strateški prostorski razvoj in Valentina Lavrenčič, sekretarka v Sektorju za strateški prostorski razvoj. Seznam prisotnih je v prilogi zabeležke.

Ključni vsebinski poudarki sestanka:

- Državni sekretar, mag. Miran Gajšek, je uvodoma pozdravil udeležence sestanka ter predstavil prioritete ministrstva. Poudaril je pomen regionalnega prostorskega planiranja in prve generacije RPP v državi. Potrebno se je prilagoditi na podnebne spremembe, zato je cilj RPP pripraviti skladno s pogoji in usmeritvami varstva okolja. Pri snovanju razvoja je treba izhajati iz Strategije prostorskega razvoja Slovenije do 2050. Zaradi enotnega pristopa v vseh razvojnih regijah je smiselno, da država zagotovi vsebinska izhodišča, t.j. obvezne strokovne podlage. Z vidika stanovanjske, okoljevarstvene in gospodarske razvojne politike je potrebna koncentracija v širša mestna območja kot regionalne centre, kar je bistvenega pomena za enakomeren in racionalen razvoj. Zaradi samostojnosti občin pri razvojnem in prostorskem načrtovanju pa je slednje zahtevna naloga.
- dr. Nataša Bratina, v.d. generalnega direktorja Direktorata za prostor in graditev je dodala, da ZureP-3 določa, da RPP nadomesti strateške dele OPN, zato bodo občine vsebine RPP upoštevale in povzemale v svojih izvedbenih prostorskih aktih.
- Predstavnica ministrstva Valentina Lavrenčič je uvodoma predstavila dnevni red sestanka ter zakonodajni, časovni, finančni in vsebinski okvir ter potrebne korake za pripravo prve generacije RPP. Predstavitve je priložena zabeležki. Izpostavila je gradiva, ki so jih na ministrstvu bodisi že pripravili oziroma jih še pripravljajo v pomoč procesu priprave prve generacije RPP. Predstavila je tudi okvirni terminski plan prve generacije RPP, ki je objavljen tudi na spletni strani ministrstva (<https://www.gov.si teme/urejanje-prostora-na-regionalni-ravni/>). Poudarila je, da je ZUreP-3A ponovno določil pogoje za pripravljavca RPP ter jasneje določil financiranje in sicer, da se sredstva zagotavljajo za regionalno prostorsko planiranje in ne le za izdelavo RPP.

Stališča in bistvene dileme regionalnih razvojnih agencij:

- **Terminski plan priprave prve generacije RPP**

Predstavnik Razvojnega centra Novo mesto, Vane Urh, je izpostavil, ali bo do konca leta dovolj časa za pripravo izhodišč, saj je treba izdelati osnutek izhodišč, informirati javnost itd. Meni, da je predvidenega premalo časa za kvalitetno izdelavo izhodišč. Ni še bila predstavljena časovnica za izdelavo Izhodišč za pripravo RPP. V tej fazi je potrebno sodelovanje z resorji, občinami in javnostjo.

Predlagal je, da naj se v terminskem planu kot mejnik določi tudi datum, do kdaj naj bo izdelan osnutek RPP.

Pomisleke glede ustreznosti terminskega plana so izrazili predstavniki tudi drugih razvojnih regij (RRA Zeleni Kras, Dunja Mahne, RRA za Podravje, Mateja Krampač) predvsem ali je dovolj časa za strokovno izdelavo RPP. Ni še bila predstavljena časovnica za izdelavo Izhodišč za pripravo RPP. V tej fazi je potrebno sodelovanje Rabijo še sodelovanje z resorji, v obliki komunikacijske strategije, da bodo stvari usklajene šle v izdelavo.

Predstavnica ministrstva Valentina Lavrenčič je pojasnila, da je terminski plan osnutek in skladno z ZUreP-3 določa skrajne roke za posamezne aktivnosti. Podroben terminski plan je vključen v Navodilo o vsebini, obliki in načinu priprave RPP in poleg predpisanih aktivnosti vključuje tudi priporočene.

Predlagala je, da se izdelave izhodišč ne naroča zunanjim prostorskim načrtovalcem, izdelovalcem RPP. Pripravljalci RPP bi morali znati pripraviti izhodišča sami, bistvene podatke bodo lahko prevzeli iz obveznih strokovnih podlag. Kot vzorec pripravljavec RPP lahko uporabi Izhodišča za pripravo Pomorskega prostorskega plana in vzorec Izhodišč, izdelan v okviru projekta PILOT MOP. Cilj je, da bi osnutek izhodišč pripravili do poletja 2024.

ZUreP-3 določa, da javna razprava o osnutku RPP traja 60 dni, potem mora biti osnutek pripravljen do konca oktobra 2025. Okoljsko poročilo (OP) za RPP se razgrinja sočasno z osnutkom RPP najmanj za en mesec.

Državni sekretar, mag. Miran Gajšek, je poudaril, da bodo ključne informacije glede obstoječega stanja in razvojnih potreb narejene že s prvo strokovno podlago, ki jo bodo pripravljavci RPP dobili v roku 14 dni. Od tega trenutka dalje lahko začnejo z delom, dopolnjevanjem in usklajevanjem. Predstavniki ministrstva bodo aktivno sodelovali pri izdelavi osnutka Izhodišč za pripravo RPP.

- **Na kakšen način bo potekalo usklajevanje z resorji in kako se bodo reševali konflikti v prostoru?**

Več predstavnikov regionalnih razvojnih agencij je zanimalo, na kakšen način bo ministrstvo zagotovilo sodelovanje resorjev, kako bo potekalo usklajevanje z resorji in kako se z resorji bo reševalo konflikte.

Predstavniki ministrstva so pojasnili, da ZUreP-3 predpisuje oblikovanje Komisije za prostorski razvoj, ki bi med drugim morala obravnavati tudi navzkrižne državne interese in jih uskladiti (1 komisija za vseh 12 regij). Nakazuje pa se tudi možnost, da bi ministrstvo resorje sklicevalo za usklajevanje vsebin, ki predstavljajo problem v posamezni razvojni regiji. Za odločitve bodo vedno podlaga strokovne podlage. Pri izdelovanju obveznih SP se je na delavnicah izkazalo, da je odziv boljši skozi človeški stik.

Ministrstvo bo v okviru izdelave obveznih SP organiziralo dodatne strokovne delavnice, namenjene tudi resorjem.

Državni sekretar, mag. Miran Gajšek, je obljubil, da bo glede sodelovanja z resorji na ministrstvu opravljen tehten razmislek, predvsem z namenom kako zagotoviti čim boljše odzive. Poudaril je, da ima ministrstvo dve prioriteti, obnova po poplavih in konsolidacija sistema urejanja prostora in graditve. Na področju državnega izvedbenega prostorskega načrtovanja (priprave državnih prostorskih načrtov - DPN) se že izvajajo sestanki z vodilnih pristojnih ministrstev. Postopki DPN so bili počasni, ker ni bilo prevzemanja odgovornosti.

Predlagal je, da se tudi na področju regionalnega prostorskega planiranja naredi nekaj podobnega. Ker so resorji praviloma neodzivni, je treba pozornost dvigniti na nivo državnih sekretarjev. Sreča v nesreči so lanskoletne poplave, ki so pokazale, kako je potrebno urediti sistem urejanja prostora.

- Kako zagotoviti, da se bodo občine aktivno vključile in sodelovale?

Več predstavnikov regionalnih razvojnih agencij je opozorilo, da glede na dosedanjo komunikacijo z občinami ni povsod enakega razumevanja glede priprave prve generacije RPP. Zaznali so nerazumevanje s strani županov in določen odpor, zlasti župani, ki vodijo velike občine, se ne želijo ukvarjati z RPP.

Predstavnica RRA za Podravje, Mateja Krampač, je prav tako opozorila na nerazumevanje županov glede sprejemanja odločitev pri pripravi izhodišč RPP. Izpostavila je težavno usklajevanje 41 občin v regiji.

Po drugi strani ocenjujejo, da bi občine potrebovale več časa za sodelovanje pri pripravi RPP. Predlagali so, da bi predstavniki ministrstva na sejah razvojnih svetov regije ponovno predstavili pomen regionalnega prostorskega planiranja in RPP kot instrument za doseganje trajnostnega razvoja.

Državni sekretar, mag. Miran Gajšek, je obljubil, da se bo ministrstvo potrudilo, da bo občine prepričalo, zakaj je regionalno prostorsko planiranje ustrezno in pravilno. Dodatno se bodo predstavniki ministrstva po potrebi udeležili tudi sej razvojnih svetov regije, in pojasnili, da so RPP za občine pomembni, ker se bodo izvajali skozi občinske prostorske načrte in financiranje razvojnih projektov. Vendar je zaradi samostojnosti lokalne samouprave realno pričakovati, da bodo nekatere občine sodelovale intenzivneje, druge ne.

- Ali bo narejen enoten, skupen GIS ali mora vsaka regija urediti svojo platformo?

Predstavniki Razvojnega centra Novo mesto, Vane Urh, in predstavnik Regionalne razvojne agencije Ljubljanske urbane regije, Matej Gojčič, sta vprašala, ali je se za prvo generacijo RPP načrtuje skupen GIS ali si vsaka regija vzpostavi svoj GIS sistem.

Državni sekretar, mag. Miran Gajšek, je pojasnil, da je smiselna skupna GIS platforma, saj je na ministrstvu že vzpostavljen sistem e-prostor, ki lahko služi tudi za ta namen.

Predstavnica ministrstva Valentina Lavrenčič je pojasnila da je do konca letošnjega leta načrtovana dopolnitev Analize stanja prostora po regijah s kartografskimi izrisi Prikaza stanja prostora za posamezno regijo.

- Kdaj začeti postopke javnega naročanja, ali se gre v javno naročilo za izbor izdelovalca RPP in izdelovalca OP za RPP takoj ali šele po potrditvi izhodišč?

Predstavnica Regionalne razvojne agencije Gorenjske, Barbara Špehar, je vprašala, kdaj naj se izvede javna naročila za izdelavo RPP.

Predstavnica ministrstva Valentina Lavrenčič je pojasnila, da mora potekati izdelava RPP in OP za RPP sočasno. Po potrditvi izhodišč za pripravo RPP je čas, da pripravljavci izvedejo postopke javnega naročanja za izbiro izdelovalca RPP in izdelovalca OP za RPP. Oba postopka izvedejo sočasno.

Mag. Lenča Humerca Šolar, vodja Sektorja za strateški prostorski razvoj je dodatno pojasnila, da bo ministrstvo pomagalo pri javnih naročilih za izdelovalce RPP in za izdelovalce OP za RPP z vzorcem projektne naloge in z vzorcem meril in pogojev. Vzorca gradiv za izvedbo javnega naročila za izbiro izdelovalca RPP sta že objavljena na spletni strani ministrstva. Vzorca gradiv za izvedbo javnega naročila za izbiro izdelovalca OP za RPP sta tudi izdelana, vendar ju je treba pred objavo na spletni strani ministrstva dokončno uskladiti.

- Kaj bo v primeru, če bodo ponudbe bistveno presegle znesek predviden za izdelavo RPP in za izdelavo OP za RPP?

Predstavniki regionalne razvojne agencije za Pomurje, Aleš Škalič, je vprašal, kako naj ravnajo v primeru, da bodo prejeli ponudbe, ki bodo presegle orientacijske vrednosti za izdelavo RPP in za izdelavo OP za RPP. Ali obstaja možnost za zagotovitev dodatnih sredstev za ta namen.

Predstavnica ministrstva Valentina Lavrenčič je poudarila, da je zelo pomembno, kakšna je projektna naloga. Ministrstvo predlaga, da pripravljavec RPP naroči izključno izdelavo RPP in izdelavo OP za RPP. Ponudniki bodo lahko ponujali mnogo več (vodenje in sodelovanje v postopku priprave RPP, izdelavo dodatnih strokovnih preveritev, usklajevanje rešitev ipd.). Odločitev pripravljavca RPP je, ali bodo na vse usklajevalne sestanke vabili tudi izdelovalce RPP in izdelovalce OP za RPP.

Obvezne SP bo zagotovilo ministrstvo za vse razvojne regije, regija po potrebi zagotovi podrobnejše specifične SP. Pred objavo Navodila o vsebini, obliki in načinu priprave RPP pa je s potencialnimi izdelovalci RPP predvidena ponovna delavnica, namenjena strateškemu prostorskemu planiranju predvsem z namenom, da poenotimo strokovno delo in se dogovorimo glede vsebine in oblike RPP. Na ministrstvu se želi preseči prakso z občinskega nivoja prostorskega načrtovanja in strateško regionalno prostorsko planiranje zasnovati na sodoben način, z možnostjo hitrejših odzivov na dogajanje v prostoru.

- **Financiranje prve generacije RPP: rebalans državnega proračuna, kdaj se pričakuje podpis pogodb o sofinanciranju in možnost predplačila**

Predstavniki Razvojnega centra Novo mesto, Vane Urh, je postavil vprašanje glede možnosti rebalansa državnega proračuna in prilagoditve financiranja glede na terminski plan priprave RPP.

Predstavniki Regionalne razvojne agencije Zasavje, Jani Medvešek, je postavil vprašanje glede podpisa pogodbe o sofinanciranju in glede možnosti predplačila za naloge pri RPP.

Predstavnica ministrstva Valentina Lavrenčič je pojasnila, da je rebalans nujen zaradi povečanja sredstev namenjenih obveznim RPP ter zaradi neporabljenih sredstev v letu 2023. Javna pooblastila pripravljavcem RPP so napisana že od lanskega leta, niso pa bila dokončno usklajena s pravno in finančno službo ministrstva. Javna pooblastila so predpogoj za sklepanje pogodb o sofinanciranju, zato pravna služba zahteva, da je v javnih pooblastilih čim več finančnih elementov, da bodo lahko napisali pogodbe o sofinanciranju. Glede obojega bo več znanega po sestanku s pravno in finančno službo ministrstva 27. 3. 2024.

ZUreP-3A je določil pogoje, ki naj jih izpolnjuje pripravljavec RPP: RRA morajo biti v mreži, delovati na območju razvojne regije in morajo imeti zaposlenega prostorskega načrtovalca. Na ministrstvu že razpolagamo s sklepi Sveta regije, da je RRA pripravljavec RPP. Vsa navedena potrdila bodo podlaga za javno pooblastilo. Pred podelitvijo javnega pooblastila morajo vse razvojne regije dostaviti zaprosena potrdila o izpolnjevanju pogojev.

Glede dinamike sofinanciranja je predvidena možnost, da se izplačila pripravljavcem RPP izvedejo dvakrat letno na podlagi poročila o opravljenem delu. Potrebno bo izkazovati opravljeno delo, aktivnosti po letih pa so popisane po predlaganem terminskem planu. Lahko pride do dogovora, da bo dvakrat letno poročanje marca in septembra. V letošnjem letu pa je smiselno, da se prvi rok za poročanje prilagodi podpisu pogodbe o sofinanciranju.

Predplačilo bi bilo možno le za tiste pripravljavce RPP, ki imajo status javnega zavoda. Niso vse RRA javni zavod, približno polovica ima status d.o.o. Možnost predplačil smo obravnavali že na 3. sestanku s pripravljavci RPP in se odločili, da podpiramo enak način sofinanciranja za vse pripravljavce RPP.

Državni sekretar, mag. Miran Gajšek, je obljubil, da bodo vprašanje financiranja s predplačilom obravnavali še enkrat. Poudaril pa je, da je ne glede na status in organizacijo smiselno, da se vse RRA obravnava enako. Podrobnejša pojasnila bodo posredovali po napovedanem sestanku s pravno in finančno službo ministrstva oziroma po uskladitvi odprtih vprašanj. Na ministrstvu se ocenjuje, da je podpis pogodb s pripravljavci RPP možen v sredini aprila.

- **Izvajanje RPP: na kakšen način bo RPP upoštevan, presojan, kako bo noveliran ipd.**

Predstavniki Razvojnega centra Novo mesto, Vane Urh, in predstavniki Regionalne razvojne agencije Ljubljanske urbane regije, Matej Gojčič, sta opozorila, da RPP ne more biti enkratna akcija in da je treba razmisliti o načinu izvajanja RPP po njegovem sprejemu.

Predstavnica ministrstva Valentina Lavrenčič je pojasnila, da je v ZUreP-3 zakonsko določeno, da pripravljavec RPP vsaka štiri leta po sprejetju regionalnega prostorskega plana pripravi poročilo o prostorskem razvoju za območje regionalnega prostorskega plana. Poročilo je tudi osnova za načrtovanje kohezijske politike in se navezuje na analizo stanja v skladu s predpisi, ki urejajo skladi regionalni razvoj.

- **Seznanitev občin z obveznimi SP za RPP**

Predstavniki Regionalne razvojne agencije Ljubljanske urbane regije, Matej Gojčič, je vprašal ali bodo izdelovalci SP lahko prišli na delavnice RRA pri izdelavi izhodišč.

Predstavnica ministrstva Valentina Lavrenčič je pojasnila, da bodo spomladi organizirali delavnice s predstavitvami SP resorjem in regijam, ki s svojimi odzivi prispevali k rezultatom. Nekatere regije so v to vključile tudi občine. Občine, zlasti večje, so izrazile željo, da bi jim omogočili udeležbo na predstavitvi. Z RPP se nadomešča strateške prostorske akte občin, zato je smiselno, da se jih vključi. Naloga ministrstva in izdelovalcev je, da najdemo primeren način predstavitve SP.

- Komunikacijska strategija in promocija prve generacije RPP

Predstavnica Regionalne razvojne agencije Zeleni Kras, Dunja Mahne, je izpostavila nujnost priprave komunikacijske strategije.

Predstavnica ministrstva Valentina Lavrenčič je pojasnila, da je bilo že pri testiranju v okviru PILOTA MOP poudarjeno, da je treba pripravo prve generacije RPP promovirati. Po zgledu promocije priprave strategije prostorskega razvoja je narejena projektna naloga tudi za komunikacijsko strategijo za prvo generacijo RPP, razpis pa še ni bil izveden.

Državni sekretar ministrstva mag. Miran Gajšek je pojasnil, da mora biti komunikacijska strategija preprosto in kratko navodilo.

- Ali se lahko tekom postopka priprave RPP spreminjajo izhodišča za pripravo RPP

Mag. Lenča Humerca Šolar, vodja Sektorja za strateški prostorski razvoj, je pojasnila, da se izhodišča lahko spreminjajo, vendar bi to moralo biti izjema. Na ministrstvu priporočajo, da se v izhodiščih vključi vse bistvene vsebine. V pomoč bodo rezultati obveznih SP za RPP, narejeni za vsako posamezno razvojno, ki jih pripravljavci RPP po potrebi dopolnijo s podrobnejšimi vsebinami.

Zaključek

Državni sekretar, mag. Miran Gajšek, je povzel bistvene dogovore in sicer:

- ministrtvo bo oblikovalo in predlagalo osnoven način delovanja in sodelovanja vseh bistvenih deležnikov pri pripravi prve generacije RPP, tudi občin, ki želijo biti aktivneje vključene;
- z resorji bo ministrtvo organiziralo poseben sestanek in jim podalo usmeritve za sodelovanje pri pripravi prve generacije RPP;
- ministrtvo bo ponovno preverilo možnosti sofinanciranja 60 % deleža države pri pripravi prve generacije RPP, tudi možnost izplačevanja predplačil;
- javna pooblastila za izvajanje nalog regionalnega prostorskega planiranja bo ministrtvo uskladilo v najkrajšem možnem času in jih podelilo;
- ministrtvo bo uskladilo in javno objavilo vzorce gradiv za izvedbo postopkov javnega naročanja za izbiro izdelovalca RPP in izdelovalca OP za RPP;
- v procesu priprave prve generacije RPP so predvideni redni mesečni sestanki s pripravljavci RPP, na katerih se obravnava vse odprte dileme in vprašanja;
- naslednji sestanek s pripravljavci RPP bo v aprilu.

Zapisali:

Jan Strajnar, Kabinet ministra

Valentina Lavrenčič, Sektor za strateški prostorski razvoj

Blaž Barborič, Geodetski inštitut Slovenije

Priloge:

— Predstavitev Priprava prve generacije RPP

— Seznam prisotnih na 4. sestanku

Poslati po e-pošti vsem udeleženiim

Vložiti:

— Spis, tu

